

Kunnanhallituksen vastine vuoden 2023 arviointikertomukseen

Kunnanhallitus 09.10.2024 § 197
125/02.02.02/2023

Valmistelu/lisätiedot kunnanjohtaja Annu Räsänen, puh. 040 7109 045 tai
etunimi.sukunimi@askola.fi

Askolan kunnanvaltuusto on päättänyt kokouksessaan 10.6.2024, että kunnanhallitukselta, lautakunnilta ja toimialoilta pyydetään vastineet arviointikertomuksessa esitetyistä havainnoista, selvityspyynnöistä ja suosituksista kunnanvaltuustolle lokakuun loppuun mennessä.

Tarkastuslautakunta toteaa arviointikertomuksessaan demokratia ja toimivuus palvelualueen osalta, että tulokorttitavoitteet toteutuivat pääosin.

Tarkastuslautakunta toteaa myös, että vaikka kunnan taloustilanne on pysynyt vakaana ja vieraan pääoman määrä on vähentynyt merkittävästi, niin tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että talouden sopeuttamista jatketaan erityisesti, kun vuosien 2024-2026 taloussuunnitelma on alijäämäinen. Lisäksi myös tulevien vuosien verorahoitukseen liittyy huomattava epävarmuus hyvinvointialueiden rahoitusvajeen vuoksi. Omavaraisuusaste on vielä reippaasti alle tyydyttävän rajan (50%).

Kunnanhallitus jakaa tarkastuslautakunnan huolen tulevien vuosien 2024-2026 alijäämäisestä taloussuunnitelmasta. Talouden sopeuttamista tehdään osana esihenkilötyötä jo vuonna 2024. Vuoden 2025 aikana laaditaan tarkempi ohjelma talouden sopeutukseen.

Tarkastuslautakunta toteaa, että velkamäärä on edelleen korkea, vaikka taseen ylijäämä on kasvanut vuodesta 2019 alkaen. Lainakanta on kuitenkin saatu taittumaan vuoden 2021 aikana. Myös tuloveroprosentti on korkea koko kuntasektorin painotetun tuloveroprosentin keskiarvoon verrattuna. Tarkastuslautakunnan näkemyksen mukaan lainamäärän väenentämistä tulee jatkaa osana talouden tasapainottamista.

Kunnan velkamäärä on pienentynyt vuoden 2023 tilinpäätöksessä. Kuitenkin tulevien vuosien investointipaineiden vuoksi kunnan lainamäärä tulee kasvamaan ja sopeutustarve on ilmeinen.

Tarkastuslautakunta on esittänyt huolensa Askolan Puhti Oy:n toiminnan jatkuvuudesta. Askolan Puhti Oy on tehnyt tarkastuslautakunnan mukaan ansiokasta työtä työllisyyden hoidossa ja sitä on tärkeä jatkaa. Askolan Puhti Oy:n osaaminen ja kokemus vaikeasti työllistettävien parissa on hyödynnettävä ja toiminta turvattava myös jatkossa.

Kunnanhallitus pitää Askolan Puhti Oy:n toiminnan tuloksia vuosien varrella erityisesti työllisyydenhoidossa kunnan kannalta merkittävinä. Valtiontalouden sopeutukseen liittyen myös työllisyyden edistämiseen liittyvä keinovalikoima kaventuu ja esimerkiksi palkkatuetun työn tulevaisuus on entistä epävarmempi. Tämä merkitsee sitä, että Askolan Puhti joutuu perin pohjin selvittämään myös jatkamisen edellytyksiä työllisyyden edistämisessä.

Arviointikertomuksessaan tarkastuslautakunta kiinnittää huomiota taloudelliseen riskiin muutostilanteessa, ja erityisesti siihen, että

lakisääteisten tehtävien hoidosta selviydytään myös tulevaisuudessa. Kunnalle jäi sote-palveluiden muutoksessa sote-kiinteistöjen velat ja kiinteistöhoitovastuu samalla, kun kiinteistöjen vuokrasopimuksen jatkuvuus on 3+1 vuotta.

Kunnanhallitus toteaa, että valtakunnallisesti kuntien omistamiin sotekiinteistöihin liittyy merkittäviä riskejä. Askolan kunta on täysin riippuvainen Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen palveluverkkopäätöksestä ja siihen liittyvistä vuokrattavista sotetiloista. Mikäli Askolan kunnan omistamissa tiloissa ei enää jatketa hyvinvointialueen toimintaa, tulee kunnan tarkastella ovatko tilat vuokrattavissa tai myytävissä muuhun käyttötarkoitukseen. Vuoden 2025 aikana kuntien tulee yhtiöittää kaikki hyvinvointialueelle vuokratut sotekiinteistöt.

Tarkastuslautakunta toistaa ehdotuksensa, että kunta laatii kiinteistöstrategian, jossa huomioidaan hyvinvointialueelle vuokratut kiinteistöt, omaan lakisääteiseen palvelunjärjestämisen takia käyttöön jäävät kiinteistöt (esim. koulut, päiväkodit) sekä muut kiinteistöt. Strategian tulisi tarkastuslautakunnan näkemyksen mukaan sisällyttää myös pitkän tähtäimen toimenpidesuunnitelma.

Kunnan kiinteistöstrategiaan liittyy vahvasti Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen palveluverkkoratkaisu. Kiinteistöstrategian laatiminen on mahdollista palveluverkkoratkaisujen varmistuttua.

Tarkastuslautakunta on arviointikertomuksessaan huomionut sairauspoissaolojen myönteisen kehityksen ja kannustaa jatkamaan edelleen työhyvinvointiohjelman toimeenpanoa. Hyvinvoiva henkilöstö heijastuu myönteisenä asiakaskokemuksena ja tuloksellisena toimintana.

Tarkastuslautakunta on kertomuksessaan todennut, että koulutukseen osallistuminen on vähentynyt. Kouluttautuminen on tärkeää, jotta saadaan uutta osaamista ja viimeisin tieto työpaikalle. Tarkastuslautakunta muistuttaa koulutuksen merkityksestä henkilöstön motivaation ja hyvinvoinnin ylläpitäjänä sekä kunnan kehittymisen mahdollistajana.

Kunnanhallitus jakaa tarkastuslautakunnan positiivisen palautteen siitä, että kunnan sairauspoissaolojen määrä on saatu laskuun. Koulutukseen osallistumista kunnanhallitus seuraa koulutussuunnitelman avulla. Koulutukseen osallistumisessa on ollut vähenemistä, osa siitä selittyy sillä, että työn tehokkuuden vaatimukset ovat kasvaneet.

Esittelijä	Kunnanjohtaja Annu Räsänen
Päätösehdotus	Kunnanhallitus antaa esittelytekstin mukaisen selvityksen tarkastuslautakunnalle ja edelleen valtuustolle vuoden 2023 tarkastuslautakunnan arviointikertomuksesta kunnanhallituksen toimialan osalta.
Päätös	Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.
Täytäntöönpano	valtuusto